

Література:

1. Глухарев С.М. Конспект лекцій з курсу «Економічна діагностика» / Укл.: Глухарев С.М. – Харків: ХНАМГ, 2008 – 118с.
2. Новікова О.Ф. Економічна безпека: концептуальне визначення та механізм забезпечення : монографія / О.Ф. Новікова, Р.В. Покотиленко. – Донецьк, 2006. – 408с.

УДК 330.322(312)(043)

Мацука В.М., кандидат економічних наук, доцент

ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

Будь-яке вкладення капіталу є результат прийняття певного рішення, в даному випадку інвестиційного рішення, яким супроводжують специфічні невизначеності.

У цих умовах особливої важливості набуває оцінка інвестиційної привабливості в країні та її регіонах: інтегрального показника соціально-економічної і політичної ситуації, рівня розвитку економіки та інфраструктури. Кількісним виразом стану інвестиційної привабливості є інвестиційні ризики, що відображають ймовірність втрати коштів, вкладених в економіку, внаслідок різних соціальних, політичних, економічних причин.

Підприємницьке середовище потенційно несе в собі нестабільність і невизначеність щодо майбутніх подій і, відповідно, ризик. Першопричиною такого потенціалу є нестабільність.

У загальному випадку, нестабільність передбачає перехід до невідомого стану, яке торкається стійкості будь-якої системи, в нашому випадку інвестиційної. Шкала коливань нестабільності досить велика, від змін, результат яких можна передбачити до змін абсолютно непередбачуваних.

Умови нестабільності є дестабілізуючими по відношенню до інвестиційної діяльності. Причинами нестабільності є незвична поведінку або зміна окремих елементів інвестиційного середовища.

Нестабільність:

- призводить до втрати стійкості суб'єкта інвестиційної діяльності, відповідно погіршує кількісні значення показників, що його характеризують;
- змінює структуру та якісний склад суб'єкта інвестиційної діяльності;
- погіршує показники керованості суб'єктом інвестиційної діяльності;
- перетворює суб'єкти підприємницької діяльності в нову підприємницьку структуру (ділить або ліквідує її) згідно з принципами самоорганізації.

Нестабільність для суб'єкта інвестиційної діяльності, передбачає як негативні тенденції і ризикові ситуації, так і можливості для нових унікальних подій які в свою чергу можуть розширити спектр можливих інвестиційних рішень.

Визнання нестабільності допоможе знизити ризики і привести до народження нових в інвестиційному середовищі.

Невизначеність - неповнота або неточність інформації про умови реалізації інвестиційної діяльності, в тому числі пов'язані з ними витрати і результати. Невизначеність припускає наявність нестабільності, при якій результати дій не обумовлені, а ступінь можливого впливу цих факторів на результати невідома.

Для досягнення успіху в сучасному, динамічно мінливому конкурентному середовищі необхідно інвестору шукати свій шлях, свого консультанта і власні методи.

Ризик - потенційна, чисельно вимірна можливість несприятливих ситуацій і пов'язаних з ними наслідків у вигляді втрат, збитків, аж до банкрутства та ліквідації організації у зв'язку з нестабільністю і невизначеністю, несприятливими обставинами економічної діяльності, отримання непередбаченого результату в залежності від прийнятого господарського рішення, дії.

При дослідженні ризиків вітчизняної соціально-економічної системи використовують аналітичний і імітаційний методи, що дають якісний аналіз ризиків. Розробка сценаріїв зміни ситуації в економіці дозволяє використовувати кількісні методи, що служать інструментом при оцінці зміни рівня ризиків по ключових напрямках. Рівень кожного виду макроризиків можна оцінити якісно, використовуючи при цьому набір індикаторів, що відображають поточний стан соціально-економічної системи.

Як відомо, одним з найважливіших умов сталого розвитку країни є економічна безпека, обрана в якості пріоритету державної політики. Категорія економічної безпеки означає захист економіки країни (регіону) від небезпечних впливів.

В основі економічної безпеки лежить ідеологія комплексного соціально-економічного розвитку, що відображає систему наукових поглядів, яка включає не тільки економіку, а й філософію, геополітику, соціологію, політологію, право, культуру, екологію, інформатику. Метою безпеки повинно бути не утримання економіки від падіння, а зростання; не протидія її ослаблення, а сприяння її посилення. Найважливішим елементом економічної безпеки в сучасних умовах є інвестиційна безпека країни (регіону). Необхідність аналізу інвестиційної безпеки і використання даного принципу при формуванні інвестиційної політики обумовлена зміною економічної ситуації як в Україні, так і в регіонах, що характеризується зниженням обсягу інвестицій в основні види економічної діяльності.

З огляду на специфіку проблем інвестиційної безпеки і особливості розвитку основних видів економічної діяльності, необхідно створити особливу систему оціночних показників-індикаторів інвестиційної безпеки.

Формування індикативних показників неможливо без створення системи моніторингу інвестиційної безпеки.

При цьому моніторинг інвестиційної безпеки повинен вирішувати наступну групу завдань:

- проводити спостереження і аналіз зміни стану інвестиційної безпеки в реальному секторі економіки, виявляти чинники, що обумовлюють ці зміни, формувати інформаційну базу, необхідну для ліквідації, нейтралізації і ослаблення дії загроз інвестиційної безпеки;
- давати об'єктивну оцінку змін, що відбуваються з метою встановлення рівнів безпеки;
- прогнозувати зміни стану інвестиційної безпеки на найближчу перспективу.

При проведенні моніторингу інвестиційної безпеки необхідно виділити об'єкти моніторингу, які можна згрупувати і представити в наступному вигляді:

- об'єкти прямого впливу, тобто такі об'єкти в інвестиційній безпеці, на які система може безпосередньо впливати і які безпосередньо можуть викликати кризові ситуації в економіці;
- об'єкти непрямого впливу, що відносяться до інших сфер інвестиційної безпеки. Ці об'єкти висувають додаткові вимоги до інвестиційної сфери.

Моніторинг може розглядатися як найбільш гарантована форма моделювання будь-якого процесу.

Таким чином, інвестиційна діяльність проходить в умовах нестабільності, невизначеності і ризиків, і ці категорії взаємопов'язані. Облік інвестиційної безпеки дозволить підвищити рівень обґрунтованості інвестиційної політики країни (регіону).

Література

1. Закон України «Про інвестиційну діяльність» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>
2. Бланк И.А. Управление финансовыми рисками / И.А. Бланк. - К.: Ника-Центр; Эльга, 2005.
3. Гранатуров В.М. Экономический риск: сущность, методы измерения, пути снижения / В.М. Гранатуров. - М. : Дело и Сервис, 2002.
4. Пикфорд Дж. Управление рисками / Дж. Пикфорд; пер. с англ. - М.: Вершина, 2004.
5. Савчук В.П. Анализ и разработка инвестиционных проектов: Учебное пособие / В.П. Савчук, С.И. Прилипко, Е.Г. Величко. – К.: Абсолют – В, Эльга, 1999. -304 с.

УДК 330(075.8):338.48

Омельченко В. Я., доктор экономических наук, профессор, заведующий кафедрой менеджмента

Омельченко А. П., кандидат экономических наук, доцент

СИСТЕМА ИССЛЕДОВАНИЯ И МОДЕЛИРОВАНИЯ ЛОГИСТИЧЕСКИХ ПРОЦЕССОВ В ТУРИСТИЧЕСКОЙ СФЕРЕ

Современная теория логистики в концептуальном плане базируется на методологии системного анализа, кибернетического подхода, исследования операций: экономико-математического моделирования.